

RAADSVoorstel:

2011-2012

Ons kenmerk: RO 11.2779904

Registratienummer : GR 11.

Ingekomen op :

Onderwerp: Stedelijke Ecologische Structuur 2011

Groningen, **28 OKT 2011**

Aan de raad,

Inleiding.

De kaart van de Stedelijke Ecologische Structuur (SES) is een belangrijk instrument bij de uitvoering van het stadsecologisch beleid. In de planvorming is de kaart een belangrijke toetssteen die bepaalt of er maatregelen ten behoeve van de stedelijke natuur getroffen moeten worden bij de realisering van een plan. Daarnaast is het de "basiskaart" voor het ecologische beheer; afgesproken is dat voor zoveel mogelijk onderdelen van de SES het beheer in afzonderlijke beheerplannen beschreven moet worden.

Dynamiëk van de stad.

Als gevolg van de stedelijke dynamiëk treden er in de loop van de jaren veranderingen op in de feitelijke situatie van de SES. Vaak betreft het consequenties van ruimtelijke aanpassingen bij de uitvoering van projecten of ingrepen in de infrastructuur. Het uitgangspunt is hierbij, dat er binnen een dergelijk project voldoende compensatie wordt geboden. In de Groenstructuurvisie is de compensatie van de basisgroenstructuur vastgelegd (waar de SES onderdeel van is), en daarnaast is in de Ecologische Beleidsvisie de natuurcompensatie geregeld. Dit wordt met betrekking tot de beschermde soorten (vleermuizen bijvoorbeeld) ondersteund door de regelingen van de Flora- en Faunawet in de vorm van de zogenaamde Gedragscodes.

Deze praktijk is op dit moment met name rond de Kempkensberg en de Helperzoom actueel. Als gevolg van de nieuwbouw van de Rijksgebouwendienst en het station Europapark wordt hier weliswaar tijdelijk groen en ecologische kwaliteit ingeleverd, maar in de loop van de komende jaren zal op de Kempkensberg een nieuwe stadstuin ecologisch worden ingericht en langs het verbrede spoor wordt de ecologische verbinding hersteld en uitgebreid met nieuwe verbindingen, onder meer naar het Sterrebos en het Helperdiep.

Een bijzondere vorm van compensatie is recent geleverd aan het Vrijheidsplein, waar de nieuwbouw van La Liberté een barrière oplevert in de SES, die wordt gemitigeerd door op het gebouw een daktuin te realiseren.

Het komt ook steeds meer voor, dat er dankzij de uitvoering van een project juist mogelijkheden ontstaan, waarbij ecologische winst wordt geboekt. De aanpak van de Oostelijke Ringweg is hiervan een goed voorbeeld. Dankzij de herinrichting wordt een

groot aantal knelpunten in de ecologische verbinding langs de weg (ter hoogte van de aansluitende wegen) opgelost en bovendien wordt de barrièrewerking van de weg zelf sterk verminderd door de aanleg van faunaverbindingen op twee viaducten. Op dit moment is het nog niet duidelijk of bij de herinrichting van het knooppunt bij de Noordzeebrug uiteindelijk voldoende groen en ecologische kwaliteit behouden kan worden. In overleg met de provincie zal er worden gezocht naar compensatie elders in de omgeving.

Aanpassing SES.

Uitbreiding van de SES vindt uiteraard vooral plaats, waar nieuw groen wordt gerealiseerd, zoals in de aanleg van Reitdiep, Peizerhoven of Westpoort. Daarnaast is er vooral versterking van het netwerk mogelijk door de realisering van nieuwe eco-verbindingen en het versterken van bestaande verbindingen door uitbreiding van ecologische inrichting en beheer. In de afgelopen jaren is er in toenemende mate ingezet op het opheffen van knelpunten in de SES. In het kader van het "ontsnipperingsproject" worden vanaf de bouwvakvakantie een dozijn maatregelen gerealiseerd, die knelpunten in het door de gemeente beheerde deel van de SES oplossen. Daarnaast zijn er met de waterschappen en de provincie afspraken gemaakt over opheffen van barrières. Hoewel Groningen de eerste en tot nu toe de enige gemeente in Nederland is die ook binnen het bebouwde gebied consequent ontsnipperingsmaatregelen treft, wordt er door deze organisaties aan de realisering meegewerkt. In veel gevallen kunnen faunavoorzieningen zonder veel meerkosten bij de uitvoering van groot onderhoudswerkzaamheden meegenomen worden. In totaal is inmiddels een veertigtal voorzieningen binnen de gemeente gerealiseerd. Wij zullen u bij de afronding en de afrekening van het ontsnipperingsproject aan het einde van dit jaar meer uitgebreid op de hoogte stellen van de resultaten.

Op de nieuwe SES-kaart zijn deze keer voor het eerst locaties aangegeven, waar de ecologische structuur versterkt zou kunnen worden door de aanleg of inrichting van "stepping stones". Dat zijn kleinere, bij voorkeur groene locaties die een ecologische aanvulling kunnen zijn in gebieden waar geen doorgaande ecologische verbinding-zones gerealiseerd kunnen worden. De vermelding op de SES-kaart moet als een wens of streefbeeld worden gezien; de locatie is dan ook niet exact. De realisering kan plaatsvinden op het moment dat er planvorming of uitvoering daarvan in het gebied plaatsvindt, bijvoorbeeld als groencompensatie binnen een plan of in de uitwerking van renovatieplannen. Na realisering kunnen deze locaties aan de SES worden toegevoegd, wanneer ze ook werkelijk ecologisch beheerd worden.

Conclusie.

De nieuwe versie van de SES-kaart laat door de hierboven beschreven ontwikkelingen en methodiek opnieuw een netwerk met een verbeterde kwaliteit zien, die de stedelijke

natuur en de biodiversiteit van Groningen ten goede zal komen. Als bijlage treft u de aangepaste kaart aan; een overzicht van de belangrijkste wijzigingen in de afgelopen periode is tevens bijgevoegd.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:
de kaart van de Stedelijke Ecologische Structuur 2011 vast te stellen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

wijzigingen 2011 ten opzichte van SES kaart 2009SES uitbreiding

Groene Enclave (Reitdiep); ecologisch ingericht met natuurspeelplaats.
 Friesestraatweg (westzijde rijweg); ecologische oevers langs de vijvers.
 Westpoort ; groene inrichting waterberging en ecozone langs het Hoendiep.
 Johan van Zwedenlaan; ecogebiedjes als onderdeel van nieuwe waterstructuur.
 Skivijver (Westpark); oevers ecologisch ingericht.
 Molukkenplantsoen; ecologische inrichting bij renovatie park.
 Hamburgerpark; ecologische oevers langs de vijver.
 Oosterpark; overgebleven deel van traditioneel groen ecologisch ingericht.
 Oostersluis; graslanden ingezaaid met bloemrijk mengsel
 Peizerhove; ecologisch groen in nieuwe woonwijk; nieuwe verbindingzone.
 Gideon; nieuw ingericht ecogebied aan de zuidpunt en ecologische oevers langs kanaal.

Verbindingszones

Boterdiepzone: nieuwe ecozone bij de aanleg van nieuwe waterstructuur langs de Hunzewijk
 Oostzijde oostelijke ringweg; nieuwe doorgaande ecoverbinding, incl. ontsnippering.
 Talud Beneluxbrug- Koningweg
 Doortrekken Lubeckweg- Osloweg

Versterken Verbindingszones

Spakenpad; berm ecologisch ingezaaid.
 Helperzoom; vijvers voorzien van ecologische oevers; ingezaaid met bloemrijk mengsel.
 Bornholmstraat; voormalig spoortracé opgeheven, zone omgelegd naar de westkant langs bergingsvijver.
 Vestdijklaan; berm ingezaaid

Opgeheven barrières

Oostelijke ringweg (in uitvoering); zowel over de weg, als parallel eraan.
 Noordzeebrug (in voorbereiding); ook nieuwe 'stepping stone' op hoek Boterdiep.
 Friesestraatweg (fiets tunnel)
 Reitdiep/ Plataanlaan (bij fietsbrug); fauna-uittreeplaatsen.
 Gerrit Krolbrug; fauna-uittreeplaatsen in kanaalover.
 Berlagebrug; idem.
 Hunzezone- Roodehaan (grote faunatunnel in tracé Europaweg) (in uitvoering)
 Peizerweg- Noordwestpunt Stadspark (in voorbereiding)
 Kliefdiep Johan v. Zweden (in voorbereiding)
 Transferium Hoogkerk (3 faunatunneltjes in aansluitende wegen)
 Rijksstraatweg-Esserweg (faunatunnel)
 Helperzoom-Helperdiepje (verbinding onder spoorbrug)

wijzigingen 2011 ten opzichte van SES kaart 2009SES uitbreiding

Groene Enclave (Reitdiep); ecologisch ingericht met natuurspeelplaats.
 Friesestraatweg (westzijde rijweg); ecologische oevers langs de vijvers.
 Westpoort ; groene inrichting waterberging en ecozone langs het Hoendiep.
 Johan van Zwedenlaan; ecogebiedjes als onderdeel van nieuwe waterstructuur.
 Skivijver (Westpark); oevers ecologisch ingericht.
 Molukkenplantsoen; ecologische inrichting bij renovatie park.
 Hamburgerpark; ecologische oevers langs de vijver.
 Oosterpark; overgebleven deel van traditioneel groen ecologisch ingericht.
 Oostersluis; graslanden ingezaaid met bloemrijk mengsel
 Peizerhove; ecologisch groen in nieuwe woonwijk; nieuwe verbindingzone.
 Gideon; nieuw ingericht ecogebied aan de zuidpunt en ecologische oevers langs kanaal.

Verbindingszones

Boterdiepzone: nieuwe ecozone bij de aanleg van nieuwe waterstructuur langs de Hunzewijk
 Oostzijde oostelijke ringweg; nieuwe doorgaande ecoverbinding, incl. ontsnippering.
 Talud Beneluxbrug- Koningweg
 Doortrekken Lubeckweg- Osloweg

Versterken Verbindingszones

Spakenpad; bermen ecologisch ingezaaid.
 Helperzoom; vijvers voorzien van ecologische oevers; ingezaaid met bloemrijk mengsel.
 Bornholmstraat; voormalig spoortracé opgeheven, zone omgelegd naar de westkant langs bergingsvijver.
 Vestdijklaan; bermen ingezaaid

Opgeheven barrières

Oostelijke ringweg (in uitvoering); zowel over de weg, als parallel eraan.
 Noordzeebrug (in voorbereiding); ook nieuwe 'stepping stone' op hoek Boterdiep.
 Friesestraatweg (fietstunnel)
 Reitdiep/ Plataanlaan (bij fietsbrug); fauna-uittreeplaatsen.
 Gerrit Krolbrug; fauna-uittreeplaatsen in kanaaloever.
 Berlagebrug; idem.
 Hunzezone- Roodehaan (grote faunatunnel in tracé Europaweg) (in uitvoering)
 Peizerweg- Noordwestpunt Stadspark (in voorbereiding)
 Kliefdiep Johan v. Zweden (in voorbereiding)
 Transferium Hoogkerk (3 faunatunneltjes in aansluitende wegen)
 Rijksstraatweg-Esserweg (faunatunnel)
 Helperzoom-Helperdiepje (verbinding onder spoorbrug)

STEDELIJKE ECOLOGISCHE STRUCTUUR 2011

 Ecologische hoofdstructuur (Nationaal)

 Ecologisch kerngebied groen

 Ecologisch kerngebied water

 Ecologische groenverbinding

 Ecologisch waterverbinding

 knelpunt in verbinding

 te ontwikkelen ecologisch gebied

 te ontwikkelen/versterken groenverbinding

 te ontwikkelen/versterken waterverbinding

 te ontwikkelen / versterken SES ondersteuning (c.a. 1 ha)

